

درس دهم

ادیب الممالک فراهانی: میرزا محمد صادق امیری معروف به ادیب الممالک، شاعر و روزنامه نگار عصر مشروطه بود. او پس از مہارت و شهرت در شاعری، مظفرالدین شاه به اولقب ادیب الممالک داد.

وابسته های اسمی ۲

صفت های پیشین صفت هایی هستند که پیش از هسته می آیند و به آن ها وابسته پیشین گفته می شود.
صفت اشاره و صفت شمارشی از صفت های پیشین هستند.

❖ صفت اشاره

صفت اشاره در اصل دو لفظ «این، آن» هستند که هر گاه همراه اسم بیایند صفت می شوند، صفت های اشاره عبارتند از: این، آن، همین، همان
مانند:

این گل را از آن باغ خریدم: (گل: هسته)، (این: صفت اشاره)، (باغ: هسته)، (آن: صفت اشاره)
همین قلم را از همان فروشگاه خریدم: (قلم: هسته)، (همین: صفت اشاره)، (فروشگاه: هسته)،
(همان: صفت اشاره)

واژه های «این، آن، همین، همان» در جملات بالا چون قبل از هسته آمده اند وابسته های پیشین، صفت اشاره می باشند.

❖ صفت شمارشی

صفت شمارشی، شماره و تعداد هسته را بیان می کند. از عدد یک تا بی نهایت را شامل می شود.
مانند:

فردوسی سی سال برای شاهنامه زحمت کشید: (سال: هسته)، (سی: چون قبل از هسته آمده، وابسته پیشین صفت شمارشی است)

یا

نمایشگاه چهاردهمین روز خود را پشت سر گذاشت: (روز: هسته)، (چهاردهمین: وابسته پیشین،
صفت شمارشی)

نمونه سؤال

- در نمونه های زیر هسته و نوع وابسته گروه اسمی را مشخص کنید.
 - (۱) این دوویلای بزرگ به ساحل زیبایی خاصی داده است.
 - (۲) اولین غزل های عاشقانه راسعدی به اوج خود می رساند.
 - (۳) دوستم همین دیروز از مسافرت برگشت.
 - (۴) این چهارمین مسابقه از شعرخوانی شاهنامه است.
 - (۵) قوم مغول در آن شب نحس مردم ایران را به خاک و خون کشید.

(۱) این دوویلای بزرگ: (ویلا: هسته)، (این: وابسته پیشین صفت اشاره)، (دو: وابسته پیشین
صفت

شمارشی)، (بزرگ: وابسته پسین صفت بیانی)

۴۲

(۲) اولین غزل های عاشقانه: (غزل: هسته)، (اولین: وابسته پیشین صفت شمارشی)، (عاشقانه :
وابسته پسین صفت بیانی)

(۳) همین دیروز: (مشاعر: هسته)، (همین: وابسته پیشین صفت اشاره)

(۴) این چهارمین مسابقه: (مسابقه: هسته)، (این: وابسته پیشین صفت اشاره)، (چهارمین: وابسته
پیشین صفت شمارشی)

(۵) آن شب نحس: (شب: هسته)، (آن: وابسته پیشین صفت اشاره)، (نحس: وابسته پسین صفت
بیانی)